

Store satsninger utenfor rammen ny grunnskolelærerutdanning for 1.-7.trinn

I kartlegging gjort av UiT og i Meld. St. 5 (2019–2020) «Levende lokalsamfunn for Fremtiden» vises det til utfordringer knyttet til rekruttering av studenter til lærerutdanningene, samt tilgang til nok kvalifiserte lærere. Det er en vanskelig situasjon i skolene i landsdelen vår fordi det er mangel på kvalifiserte lærere. Særlig gjelder dette for 1.–7. trinn. Analyser som KS har utarbeidet på basis av nasjonale statistikker, viser at situasjonen ikke vil endre seg til det bedre, men at det vil bli større mangel på kvalifiserte lærere for disse trinnene i årene framover. UiT har et stort ansvar for å utdanne kvalifiserte lærere til vår landsdel. Det har vært igangsatt mange tiltak for å rekruttere til GLU 1-7, til tross for alle tiltakene rekrutterer utdanningen for dårlig. Det er ca. 200 studenter på GLU 1-7 (begge campus).

Drivkraft i nord understreker at attraktive samfunn i nord betinger gode skole. Samtidig stadfester strategiplanen at UiT skal ha nasjonalt ledende lærerutdanning. ILP har over tid sett at det trengs å igangsette et prosjekt for å endre hvordan GLU 1-7 tilbys med tanke på et tettere samarbeid med regioner og kommuner i landsdelen vår og for å øke rekrutteringen.

Overordnet mål med prosjektet er å utdanne grunnskolelærere i og for regionen, og tilby deler av utdanningen der studentene bor. Prosjektet vil utvikle nettstøttede utdanninger, tett oppfølging og samarbeid med kommuner og skoleeiere i vår landsdel. Det betyr at en større andel av grunnskolelærerutdanningen 1-7 kunne gjennomføres i studentenes respektive hjemkommuner, eller i nærheten av disse. Prosjektet har som mål at en større andel av læringsaktiviteten til studentene skal foregå ute blant grunnskolene og at vi skal få en nettstøttet undervisning som innebærer variasjon og som kan gjøre denne typen undervisning bedre for både studenter og undervisere.

Utviklingsmål for utdanningen er å få flere erfaringer med, samt ta i bruk flere digitale verktøy og løsninger i forbindelse med både undervisning, studentaktiv læring og praksis. Ut fra erfaringene i dette prosjektet vil det kunne være mulig å fortsette med en slik form for samlingsbasert utdanning, hvor utdanningen er mer tilgjengelig for regionene og lokalsamfunnene UiT har forpliktelser til, og den kan være mer bærekraftig gjennom fokus på en mer bærekraftig måte å organisere undervisning og læring på.

Prosjektet vil også i større grad åpne opp for en videreutvikle våre utdanninger da vi anser kunnskap og kompetanse om de kulturelle (spesielt med fokus på det samiske og kvenske) og stedlige perspektiver som grunnleggende for gode utdanninger.

Samarbeid med kommunene er helt vesentlig for både å rekruttere studenter og for kvalitetssikre praksisavviklingen. Det betyr at skal prosjektet lykkes må det tilsettes praksisveiledere i prosentstillinger for både faglig og administrativ oppfølging av praksis. Forventet resultater er at utdanningen, gjennom å knytte til seg lokal kompetanse, klarer å ivareta det nødvendige samarbeidet som må til for å klare å holde sammenheng i utdanningen i henhold til læringsaktiviteter i praksisfeltet og læringsaktiviteter på campus. Og viktigst av alt at kvalitetssikring av studentenes praksis opprettholdes selv praksisopplæringen skjer langt vekk fra hovedcampusene i Tromsø og Alta.

Utdanningen finnes altså allerede (med studieplan og emnebeskrivelser) så dette handler om en ny organisering av en etablert utdanning hvor deler skal være nettbasert med mulighet for praksis i regioner hvor studenter bor. Basisbevilgningen over statsbudsjettet dekker dermed

for normal drift, men den nye organiseringen vil være mer økonomisk krevende. Dette gjelder omlegging av undervisning, testing av nytt utstyr (eks VR), infrastruktur og tilsetting og oppfølging av praksisveiledere. I tillegg må et så omfattende prosjekt ha en prosjektledelse. ILP søker dermed dette prosjektet inn som en stor satsningen utenfor rammen.

Store satsninger utenfor rammen ny grunnskolelærerutdanning for 1.-7.trinn

Budsjett

		2021
Personalkostander og indirekte kostander		
Personalkostander	2 vitenskapelige stillinger	1 800 000
Praksisveiledere	20% stilling * antall 8	1 200 000
Prosjektleder	1 stilling i 500%	320 000
Reisekostander		200 000
Indrekte kostander		550 000
SUM - personalkostander og indirekte kostander		2 270 000
Andre kostander		
Utstyr		200 000
Andre driftskostander		100 000
SUM - Andre kostander		300 000
SUM - Total		2 570 000

Personalkostander

Narvik
Harstad
Finnsnes
Bardu
Storslett
Hammerfest
Kirkenes
Lakselv

2022	2023	2024	2025	Totalbudsjett
1 800 000	1 800 000	1 800 000	1 800 000	9 000 000
1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	6 000 000
320 000	320 000	320 000	320 000	1 600 000
200 000	200 000	200 000	200 000	1 000 000
550 000	550 000	550 000	550 000	2 750 000
2 270 000	2 270 000	2 270 000	2 270 000	20 350 000
			0	
200 000	200 000	200 000	200 000	1 000 000
100 000	100 000	100 000	100 000	500 000
300 000	300 000	300 000	300 000	1 500 000
2 570 000	2 570 000	2 570 000	2 570 000	21 850 000

Pedagogisk forskningssenter for barn og unge i sårbare livssituasjoner

Drivkraft i nord understreker at attraktive samfunn i nord betinger gode skoler og andre tjenester som fremmer folks livskvalitet. Oppvekst, dannelse og læring er også sentrale punkter i strategiplanen til Universitetet i Tromsø.

Senere års forskning, stortingsmeldingsmeldinger og politikkdokumenter støtter opp behovet for mer kunnskap om barn og unge i sårbare livssituasjoner i en opplæringskontekst. Covid-19 pandemien har understreket behovene for at lærere i barnehager og skoler trenger kompetanse for å kunne forebygge og arbeide med barn og unge i sårbare livssituasjoner. Det kan være for eksempel barn utsatt for ulike typer overgrep, familier med rus, traumatiserte flyktninger og elever med lærevansker. For at barn og unge skal komme i posisjon for å utvikle seg og lære, må kunnskapsgrunnlaget i utdanningene gi fremtidige barnehagelærere og lærere tilstrekkelig forskningsbasert pedagogisk kompetanse og ferdigheter for å kunne møte barn og unge i ulike sårbare livssituasjoner.

Institutt for lærerutdanning og pedagogikk er særlig rustet for å utvikle og drifte et slikt senter, fordi instituttet både har barnehagelærer- og lærerutdanninger på alle nivå, samt spesialpedagogisk, pedagogisk-psykologisk, allmennpedagogisk og pedagogisk-filosofisk kompetanse. Dermed har instituttet særlig gode forutsetninger for å arbeide tverrfaglig i dette feltet. Instituttet sine forskningsgrupper bidrar med forskning på områder som vil kunne tilføre ny kompetanse til barn og unge i sårbare livssituasjoner i og utenfor opplæringsinstitusjoner. Vi foreslår å bygge opp et forskningssenter som styrker pedagogens forskningsbaserte kompetanse overfor denne målgruppen.

Forskergruppene på instituttet arbeide allerede med en rekke temaer knyttet til sårbare barn: ulike pedagogiske forskningsbaserte intervensjoner, vurderinger og beslutninger for barnets beste, kriser og traumbearbeiding hos flyktninger, inkludering og tilpasset opplæring, tidlig innsats for barn med særskilte behov og for barn med språk og kommunikasjonsvansker, innhold og evaluering av barnehage- og lærerutdanning, veiledning av lærere, barn og bærekraft, barns medvirkning, barn og omsorg, samiske utfordringer og pedagogisk-filosofisk grunnlagstenkning relatert til disse områdene. Dette arbeidet kan imidlertid videreutvikles og koordineres. Følgende forskningsgrupper skal bidra inn i senteret: InterPedPsych, ICred, ITPO, Incpad, Five, RiTE og Pedagogisk Filosofi

Målet er å drive forskning på et høyt internasjonalt nivå, forskningsformidling og kompetanseheving i regionen samt nasjonalt og internasjonalt. Det søkes om prosjektmidler for to stillinger i ett år for å definere og utvikle forskningssenteret med mål om å få til en oppstart i 2022. Senteret utvides med inntil seks årsverk i 2023 og 2024.

Kostnadsbudsjett	Tiltak:			
	2022	2023	2024	Totalt
Antall stillinger/årsverk	2,0	6,0	6,0	
Arealbehov (m ²)	20,0	100,0	100,0	
Kostnader				
Lønns- og personalkostnader	1 670 000	4 840 000	4 840 000	11 350 000
Utstyr/investeringer				-
Øvrige driftskostnader	100 000	250 000	250 000	600 000
Arealkostnader	400 000	400 000	400 000	1 200 000
Sum kostnadsbudsjett	2 170 000	5 490 000	5 490 000	13 150 000
Finansiering				
Egenfinansiering - egen enhet				
Egenfinansiering UiT				
Annen finansiering - spesifiser				
Sum finansiering				

Fyll inn budsjett ved å dobbelklikk på tabellen for å aktivere excel-mal

Arealkostnader = arealbehov (m²) x husleiesats. Gjelder behov utover det avd. disponerer

